

Gabon'da Şirket Kurma

Bu not, Gabon'da işyeri açmak isteyen yabancı yatırımcılar için temel süreçleri, gerekli belgeleri ve maliyetleri özetlemektedir. Ancak, burada verilen bilgiler resmi bir nitelik taşımamakta olup, değişen yasal düzenlemelere göre güncellenmesi gerekebilir. İşlemlere başlamadan önce ilgili resmi kurumlarla iletişime geçmeniz tavsiye edilir.

1. Oturum İzni (Carte de Séjour) Alma Süreci

Gabon'da bir iş kurmak isteyen yabancıların, vize ile değil geçerli bir oturum izni (Carte de Séjour - CDS) ile başvuru yapmaları zorunludur.

Gerekli Belgeler:

- Oturum başvuru formu (DGDI'den temin edilir veya dgdi.ga adresinden indirilir).
- Kimlik fotoğrafı (biyometrik).
- Yasal olarak onaylanmış konaklama belgesi (Attestation de Logement Légalisée).
- Ev sahibinin kimlik fotokopisi (konut kiralıksa).
- Son elektrik/su faturası (SEEG).
- 150.000 FCFA (yaklaşık 250 USD) oturum izni harcı (2 yıl geçerlidir).
- Ülkeye göre değişen "Caution" (güvence bedeli), genellikle 500.000 - 1.000.000 FCFA (820 - 1.650 USD) arasında değişmektedir.

Bağımsız çalışan olarak başvuranlar için ek olarak:

- Ticaret Bakanlığı'ndan Ticari Faaliyet İzni (Agrément de Commerce).
- Şirket kuruluş belgeleri.
- Vergi mükellefi olduğunu kanıtlayan belge.

2. Şirket Kuruluşu ve İşletme Kayıt Süreci

Şirket kurmak isteyen yatırımcılar için gerekli belgeler aşağıda sıralanmıştır.

Şirket Kurmak İçin Gerekli Belgeler:

- Geçerli oturum izni (Carte de Séjour).
- Pasaport fotokopisi.
- Şirket ana sözleşmesi.
- Kuruluş Genel Kurul Tutanağı.
- Sabıka kaydı (veya 75 gün geçerli online beyan).
- Elektrik/su faturası veya kira kontratı.

Şirket kuruluş maliyeti: 300.000 FCFA (yaklaşık 490 USD).

Ek maliyetler:

- Ticaret siciline kayıt: 25.000-100.000 FCFA (sermaye miktarına bağlı).
- Damga vergisi: 500 FCFA (her statü sayfası için, 8 kopya gereklidir).

Şube Açma

Şube, ana şirketin yerel uzantısı olarak faaliyet gösterir ve bağımsız bir tüzel kişiliği yoktur. Gabon'da faaliyet gösterecek yabancı şirketlerin şubelerini Ticaret ve Şirketler Sicili'ne (RCCM) kaydettirmesi zorunludur. Kayıt sırasında, ana şirketin belgeleri de ibraz edilmelidir. Gabon yasalarına göre, şube açan yabancı şirketlerin iki yıl içinde OHADA üyesi ülkede yerel bir tüzel kişiliğe dönüşmesi gerekmektedir; aksi takdirde şube kapatılabilir.

Şube, ticari faaliyetlerinden dolayı Gabon'daki vergi yükümlülüklerine tabidir ve tüm hukuki ve mali sorumluluk ana şirkete aittir.

Şube Açılması Halinde Gereken Ek Belgeler:

- Şirket ana sözleşmesinin onaylı örneği
- Şirket merkezinin yetkili organının şube açmaya ve temsilci atamaya ilişkin kararı

Şirket Türlerine Göre Asgari Sermaye Gereksinimleri

Gabon'da şirket kurarken sermaye gereksinimi, şirket türüne göre değişiklik göstermektedir:

- Limited Şirket (SARL): Yasal olarak belirlenmiş minimum bir sermaye gereksinimi yoktur. Ancak, iş modeline uygun olarak yeterli sermaye belirlemek önerilir.
- Anonim Şirket (SA): Genellikle en az 10 milyon FCFA (yaklaşık 16.500 USD) sermaye gerekmektedir.
- Tek Kişilik Şirket (EURL): SARL ile aynı kurallara tabi olup, minimum sermaye şartı bulunmamaktadır.

Online Şirket Kuruluşu

Gabon'da şirket kuruluşu, **GNI platformu** (gni-anpigabon.com) üzerinden online olarak yapılabilir. Dijital süreç kapsamında, kimlik belgeleri, oturum izni, şirket statüsü ve gerekli diğer evraklar sisteme yüklenerek başvuru tamamlanabilir.

3. Gabon Teknik Lisans Gereklilikleri

Bazı iş kollarında faaliyet göstermek için özel teknik lisanslar gerekmektedir. Örneğin:

- **Sağlık Sektörü:** Klinikler, eczaneler, laboratuvarlar, medikal ekipman satıcıları için özel izinler gereklidir.
- **Eğitim Sektörü:** Özel okullar, üniversiteler ve mesleki eğitim kurumları için ilgili bakanlıktan onay alınmalıdır.
- **Güvenlik Hizmetleri:** Özel güvenlik firmaları, nakit taşıma hizmetleri ve gözetleme sistemleri kurulumları için İçişleri Bakanlığı'ndan izin alınmalıdır.

- **Finans ve Sigorta:** Bankalar, mikrofinans kurumları ve sigorta şirketleri için Ekonomi Bakanlığı'nın onayı gereklidir.
- **Turizm ve Konaklama:** Oteller, turistik acenteler ve restoranlar için Turizm Bakanlığı'ndan lisans alınmalıdır.

4. Vergiler ve İşletme Giderleri

Şirketlerin Gabon'daki vergi yükümlülükleri, faaliyet gösterdikleri sektöre ve yıllık cirolarına göre değişmektedir. Aşağıda en yaygın vergi türleri ve yükümlülükler sıralanmıştır:

- **Katma Değer Vergisi (KDV):** Standart oran %18'dir. Ancak belirli mal ve hizmetler için istisnalar ve indirimli oranlar bulunabilir.
- **Şirket Gelir Vergisi:** Vergi oranı, şirketin yıllık cirosuna bağlıdır ve genellikle %30 civarındadır. Mikro ve küçük ölçekli işletmeler için farklı muafiyetler uygulanabilir.
- **Sosyal Güvenlik Primleri:** Gabon'da faaliyet gösteren tüm işverenler, çalışanlarını beyan etmek ve sigortalamakla yükümlüdür. İşverenler, primleri iki sosyal güvenlik kurumuna öder: Ulusal Sosyal Güvenlik Fonu (CNSS) ve Ulusal Sağlık Sigortası ve Sosyal Garanti Fonu (CNAMGS).
 - CNSS (Ulusal Sosyal Güvenlik Fonu): Çalışanların toplam maaşının %18,5'i sosyal güvenlik primi olarak CNSS'ye ödenir. Bunun %16'sı işverenin, %2,5'i çalışanın payıdır.
 - CNAMGS (Ulusal Sağlık Sigortası Fonu): Çalışanların toplam maaşının %6,1'i CNAMGS'ye ödenir. Bunun %4,1'i işverenin, %2'si çalışanın payıdır.
- **İşletme Ruhsatı Vergisi:** Faaliyet gösterilen sektör ve şirketin büyüklüğüne göre değişir.
- **Stopaj Vergisi:** Yabancı ortaklara veya yurtdışına yapılan belirli ödemelerde stopaj vergisi uygulanabilir.
- **Gümrük Vergileri:** İthal edilen ürünlere göre değişiklik gösterebilir. Ticari mal ithalatında belirli vergiler uygulanmaktadır.
- **Damga Vergisi:** Resmi belgelerin onaylanması sırasında belirlenen sayfa başına ücret alınır.

5. Toplam Tahmini Maliyetler

İşlem	Maliyet (FCFA)	Maliyet (USD)
Oturum İzni (2 yıl)	150.000	250
Caution (güvence bedeli)	500.000 - 1.000.000	820 - 1.650
Konaklama Belgesi Onayı	10.000 - 30.000	16 - 50
Şirket Kuruluşu	300.000	490
Ticaret Sicili Kaydı	25.000 - 100.000	40 - 165
Damga Vergisi	4.000	7
Toplam (Tahmini)	1.089.000 - 1.584.000	1.780 - 2.600

6. Önemli Notlar ve Sorumluluk Reddi

- Bu not **resmi bir belge değildir** ve yalnızca bilgilendirme amaçlıdır.
- Yasal süreçler ve maliyetler **değişkenlik gösterebilir**. En güncel bilgileri almak için Gabon'daki ilgili resmi makamlarla iletişime geçiniz.
- Tüm yasal prosedürleri doğru şekilde tamamladığınızdan emin olmak için bir **hukuk danışmanı veya muhasebeci** ile çalışmanız tavsiye edilir.

Bu not, Gabon'da şirket açmak isteyen yatırımcılara temel bir yol haritası sunmak amacıyla hazırlanmıştır. Daha fazla bilgi için **Gabon Yatırım Ajansı (ANPI)**, **Ticaret Bakanlığı** ve **DGDI** ile iletişime geçebilirsiniz.

7. Faydalı Linkler

- [Gabon Yatırım Ajansı \(ANPI\)](#)
- [Online Şirket Kuruluşu Platformu](#)
- [Dokümantasyon ve Göç Genel Müdürlüğü \(DGDI\)](#)
- [Gabon İş Federasyonu](#)
- [Vergi İdaresi](#)
- [Muhasebe Firmaları](#)
- [Avukatlar](#)
- [Noterler](#)